

ویژگیهای فرهنگی ، دین و زبان

بررسی ترکیب اجتماعی – فرهنگی روستا بیانگر این است که روستا به لحاظ گویش و زبان دارای یک ساختار هماهنگ است و در روستا زبان فارسی و گویش گیلکی رواج دارد. بطوریکه ۱۰۰ درصد روستا دارای مذهب مشترک هستند و همه مسلمان شیعه دوازده امامی می باشند.

نژاد: مردم این ناحیه از نژاد گیل هستند. **زبان و گویش:** گیلکی

زبان و گویش رایج در روستا					دین و مذهب				همگنی های موجود				ناهمگنی های موجود			
گیلکی	ترکی آذری	فارسی	تالشی	کردی	اسلام شیعه	اسلام سنی	سایر یا ذکر نام	زبان و گویش	دین و مذهب	قومیت	فعالیت های کشاورزی	زبان و گویش	دین و مذهب	قومیت	فعالیت های کشاورزی	فعالیت های کشاورزی
*					*			*	*	*	*					

بررسی های پیمایشی از نوع نظر سنجی از مردم در خصوص وجود همگرایی های اجتماعی و فرهنگی در سطح روستا بیانگر این است که در سطح روستا هیچ گونه واگرایی وجود ندارد و روستا از انسجام اجتماعی کامل برخوردار است.

ساختار اجتماعی روستا

در نقاط روستایی محلات عموماً جنبه اجتماعی – فرهنگی داشته و به نوعی نشان دهنده ساختار اجتماعی و روابط خاص بین گروه های اجتماعی یک جامعه محسوب می شود. در روستاهایی که از تنوع قومی، قبیله ای و طایفه ای برخوردار می باشند ، معمولاً محلات متعددی به تناسب ویژگی های اجتماعی و فرهنگی آنها شکل می گیرد که در کالبد روستا بسیار تأثیرگذار می باشد.

- با توجه به بررسی های میدانی روستا کدوسرا ، این روستا یک واحد همگن اجتماعی – فرهنگی است و هیچ گونه تعارض های ساختاری که مبین دو گانگی فرهنگی و کالبدی باشد در روستا مشهود نمی باشد.
- خانه هایی که در کنار هم هستند ، همه ساکنین آن با هم قوم و خویش بوده و دارای فامیلی مشابه میبودند .
- عروس و مادر شوهر هم با هم زندگی میکردند . در خانواده های متمکن تر ، در ۲ خانه با حیاط مشترک . و در خانواده های فقیر تر در یک خانه بودند .

بررسی اوضاع فرهنگی

دین و مذهب:

مردم روستای کدوسرا مسلمان و شیعه هستند، مردم برای زیارت به امامزاده امیر برنده میروند. و اهالی روستا به یک داستانی اعتقاد دارند و آن این است که هنگامی که داشتند بقعه متبرک را میساختند کارگرها بسیار خسته بودند و هوس چای داشتند، اما کسی به آن ها چای نداد. سطل آبی را بر روی آتش گذاشته و بعد از مدتی دریافتند که آب به چای تبدیل شده است.

مردم روستا دارای اعتقادات مذهبی بسیار قوی می باشند و اکثر بانوان روستا با پوشش چادر مشکی در معبر اصلی تردد می کنند.

افراد زیادی از روستا شرط بندی را حرام می دانستند و از نظر آن ها کله ورزا کار حرامی است.

آداب و رسوم و مراسم

مراسم عروسی:

- مراسم خواستگاری در شب جمعه یا در شب پنجشنبه انجام میشود و جشن ازدواجشان را در یکی از اعیاد بر گزار می کنند.
- در مراسم بله برون با لباس و انگشتر عروس را نشان می کنند .
- در مراسم عدوسی، عروس را از آرایشگاه ، به خانه پدرش میبرند تا خدا حافظی کند .
- مادر عروس و داماد کله قند می سابند . و دستمالی از نارنج را به عروس میدهند. عروسی از ظهر شروع میشود و تا شب ادامه دارد.که با توجه به سطح اقتصاد خانواده داماد، با شیرینی شربت و یا شام از میهمانان پذیرایی میشود.

مراسم نوروز

در ماه های قبل از نوروز ، خانه ها را خانه تکانی کرده و خانه های دارای سقف گالی پوش ، کلش سقف هایشان را تعویض میکنند . این کار هر دو سال یکبار صورت می پذیرد
برای نوروز یک نوع حلوای خاص به نام حلوا دو رنگی درست میکنند . که در ادامه شرح تریقه تهیه آن خواهد آمد .

در روز های اول فروردین به دید و بازدید یکدیگر میروند و معمولا برای پذیرایی از شیرینی و حلوای خانگی استفاده میکنند، که معروف ترین ان حلوا دورنگ است.

طرز تهیه حلوا دو رنگ : پودر کاکائو و آرد را در تابه ، روی شعله قرار می دهیم.سپس آن را با شیر مخلوط کرده و خوب به هم میزنیم. و میگذاریم ۱۰ دقیقه تا خود را بگیرد. بعد آماده خوردن است.

اسامی مورد استفاده :

قدیمی: کبری ، خدیجه ، محبوبه، گل آقا،و نام های ائمه(ع)

جدید : آیناز ، ارشیا ، رکسانا ، فادیا ، فریما

نام فامیلی رایج: اکثر افراد روستا با هم فامیل هستند و دارای نام فامیلهای مشابه هستند از جمله: امین ، دانش ، محمدی ، پاکزاد ، یونسپور ، که در انتهای همه آنها کدو سرایی وجود دارد .

نام	معنی	فونتیک
سردی	نردبان	Sardi
سرچین	قسمت بالایی ساقه برنج	sarchin
ورزا	گاو نر جنگی	varza
کُلش	ساقه برنج	Kolosh
لیشه	گاو ماده	Leysheh
لانه	مرغ دانی	Laneh
مرغانه	تخم مرغ	Marghaneh

واژه های محلی

غذاهای محلی:

ترشه واش ، میرزا قاسمی ، باقالا خورشت ، فسنجان ، ترشه تره ، عدسی

فسنجان : یک خورشت که ترکیبی از مرغ و گردو و رب انار است ... البته در کدو سرا آهن هم به این خورشت اضافه میشود !!!! در جین پختن ، یک ملاقه آهنی قراضه و تمیز را به داخل غذا میریزند تا تیره و سیاه شود .

بازی:

جنگ گاو های ورزا : کله ورزا (کله جنگ)

اهالی با گاو های ورزای خود که آن ها را برای جنگ آماده کرده اند، در روز مشخصی، معمولا در آخر هفته در حیاط یکی از خانه ها جمع می شوند و دو گاو با یکدیگر کل می اندازند و بر سر گاو برنده شرط بندی می کنند که گاهی این مبلغ حتی تا دو یا سه میلیون تومان افزایش می یابد که البته چند نفره پرداخت می کنند. این مراسم بعد از محرم و صفر و در اوقات خوش سال برگزار می شود.

مردم کدوسرا نیز مانند بقیه روستاهای اطراف رشت بازیهای سنتی از قبیل : کشتی گيله مردی، طناب بازی، قش بازی، گردو بازی را انجام میدهند.

قش بازی (کمر بند کشی) : یک دایره می کشند. دو نفر داخل دایره قرار می گیرند و بقیه بیرون دایره می مانند. افراد بیرون دایره سعی می کنند ۲ نفر داخل را از دایره بیرون بکشند. افراد داخل دایره با کمر بند از خود دفاع می کنند.

لباس سنتی :

پس از بررسی انجام گرفته شده از بسیاری افراد روستای کدوسرا، این روستا دارای لباس محلی سنتی نمی باشد. لباس محلی را می توان در روستاهای اطراف قاسم آباد پیدا کرد.

مردهای روستا از لباس معمولی که در شهر هم استفاده می شود، استفاده می کنند که می توان به کت شلوار و کلاه یا بلوز و شلوار اشاره کرد.

خانم های روستا در روز های عادی لباسهای معمولی به تن می کنند.

شامل بلوز و دامن وشلوار،یا پیراهن و شلوار می باشد.

در قدیم به شلواری که زیر دامن میپوشند پیجومه، روسری که به سر میبستند دستمال، به دامن های کوتاه تومن و به دامن بلند چینچینی تومان می گفتند.

ضرب المثل

هر که خربزه خوره پای لرزش نشینه..har ko kharboze khore paye larzesh shineh.

پختن نان :

در گذشته تعداد زیادی از مردم در خانه نان می پختند اما در حال حاضر بسیاری نان مورد نیاز را از نانوائی تهیه می کنند، و تقریباً تمام تنور ها از بین رفته اند.

صنایع دستی :

صنایعی نظیر حصیر بافی، نمد بافی، وسایل چوبی شامل:قاشق، زیر سیگاری،ساتور تخته، و دیگر وسایل درست میکنند،که امروزه بسیار بسیار کم شده است.

اوقات فراغت :

از آنجا که اکثر فعالیت های کشاورزی روستا را خانوم ها انجام میدهند، معمولاً آقایان وقت آزاد زیادی دارند و اوقات فراغت خود را در بیرون خانه و در قهوه خانه ها میگذرانند. تعدادی از جوانان به قهوه خانه میروند و در آنجا فوتبال دستی بازی می کنند و شرط بندی می کنند. البته در روستای کدوسرا به دلیل فعالیت های صنعتی فراوان از جمله کارگاه بلوک زنی، معدن شن و ماسه و کارگاه چوب بری تعداد افراد بیکار کمتر از روستاهای دیگر است.

جوانان روستای کدوسرا بسیار ورزش دوست هستند و در بیشتر زمین ها محلی را برای ورزش هایی مانند والیبال و فوتبال در نظر گرفته اند که در آن تور والیبال یا دروازه قرار داده اند. و در زمان های بیکاری با هم مسابقه میدهند.

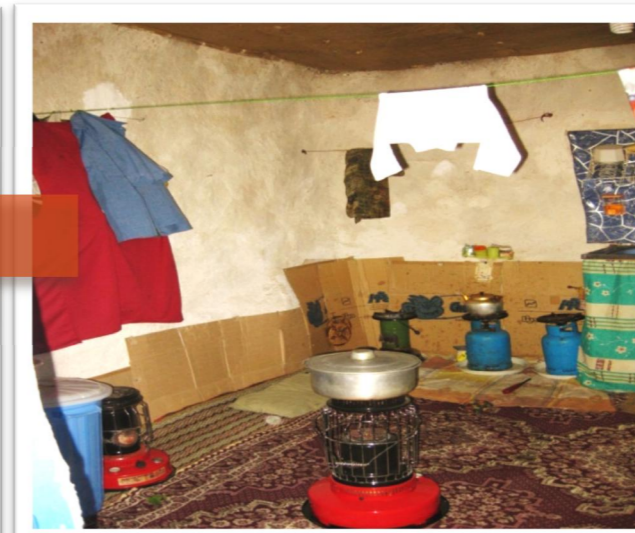

آرزوهای شغلی :

اکثر پسر بچه ها در آرزوی فوتبالیست شدن و معروف شدن هستند و دخترها اکثرا در آرزوی دکتر شدن هستند و این در صورتی است که روستای کدوسرا فقط یک مدرسه ی ابتدایی مختلط دارد و بچه ها برای رفتن به راهنمایی مجبور به رفتن به سده یا کوچه اصفهان هستند.

آرزوی مسکن

به دلیل مشکلات فراوان زندگی روستایی و کمبود امکانات رفاهی در خانه های روستایی، اکثر مردم روستا علاقه زیادی به خانه های جدید و نوساز داشتند. لازم به ذکر است علاوه بر امکانات رفاهی ، عوامل دیگری چون نوگرایی ، تنوع طلبی انسان و هم چنین نفوذ فرهنگ شهرنشینی به روستا نیز از پارامترهای تاثیر گذار بر روند تغییرات فکری اهالی روستا میباشند.

بررسی تاثیرات فرهنگ مردم بر معماری

وقتی به زمان های قدیم بر میگرددیم و تاثیر دین اسلام در سرزمین گیلان را بررسی میکنیم .. متوجه میشویم که به علت وجود رشته کوهها و موانع طبیعی ، دین دیر تر از سایر نواحی کشور به داخل روستا نفوذ کرد .

همچنین دز گیلان زمین بر خلاف بسیاری از نواحی دیگر کشورمان که در آن تبعیض بسیار بسیار زیادی بین مردان و زنان وجود دارد .. و به کل زنان از جامعه جدا هستند ... زنان گیلان در فعالیت های اقتصادی ، مشارکت داشته و دارند ... و بخش بسیاری از کشت برنج و بسیاری از کار های دیگر در گیلان توسط زنان انجام میپذیرد

بدین جهت دیده میشود که پوشش زنان در داخل و خارج خانه متفاوت نیست . در روستا خای گیلان ، کار ها به صورت گروهی انجام میشود و مردم با همدیگر مشارکت دارند . ارتباطات مردم با یکدیگر زیاد است و

به همین علت نیاز بسیار زیادی به وجود محرمیت در فضا ها حس نمیشود .

از دیر باز در کدو سرا خانه ها یا حصار ندارند یا حصارشان به شکلی است که مانع دید به داخل سایت نمی شود

پوشش افراد خانواده در داخل و خارج خانه متفاوت نیست.

خانه ها اکثرا کوچک هستند،فضاها کوچک و دارای چند کاربری هستند،فضاهای خواب و نشیمن و ... یکی هستند،

مردم به دلیل این که نیازهای وسیعی را در شهر تأمین می کنند تمایل زیادی به داشتن خانه ای در شهر دارند و سعی دارند تا فضاهای داخلی خانه خود را به شکل خانه های شهری تزیین کنند،به طور مثال در ساختن خانه های جدید سعی می شود دیوارهای داخلی خانه ها را با گچ بپوشانند.

بررسی جمعیت

در بررسی هر سکونتگاه زیستی ، ویژگیهای جمعیتی آن تاثیر زیادی در آن داشته و تحولات مربوط به آن تاثیر زیادی در پیش بینی سالهای آتی دارد .

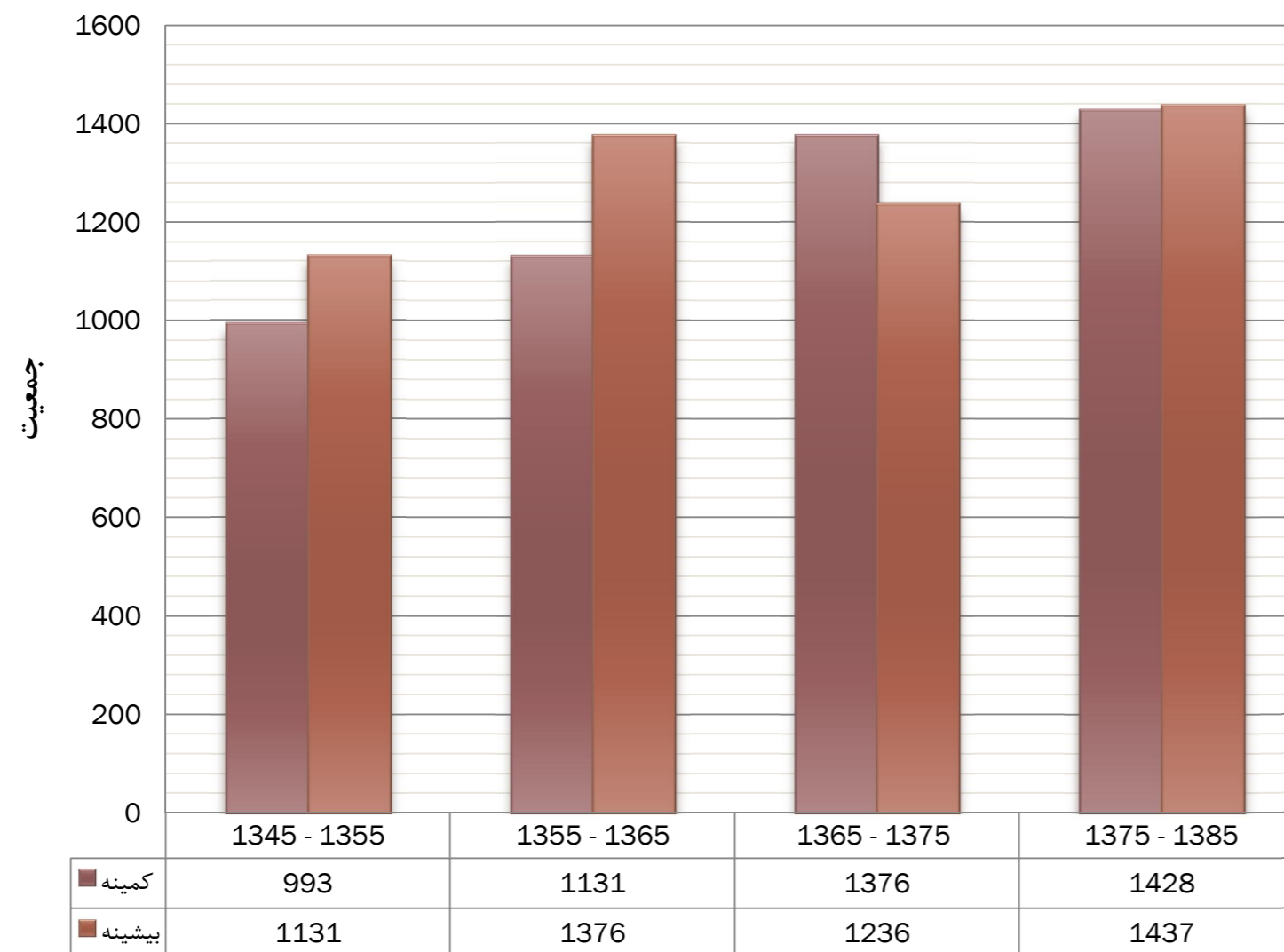
بررسی نرخ رشد جمعیت کدو سرا

مقایسه درصد نرخ رشد جمعیت روستا با مناطق روستایی استان و شهرستان رشت نشان میدهد که در دهه ۶۵-۷۵ نرخ رشد جمعیت مناطق روستایی استان ۰.۷۴٪ ، مناطق روستایی شهرستان ۱.۲٪ و روستای کدو سرا ۱.۰۷٪ بوده است .

از سال ۴۵ تا ۶۵ جمعیت روستا افزایش یافته ولی پس از آن رو به کاهش گزارد .

جمعیت این روستا در سالهای ۷۹ و ۸۰ تعداد ۱۴۳۷ بوده که روند رشد افزایشی را نشان میدهد .

نمودار تعداد جمعیت

نسبت جنسی در سال ۱۳۸۵

بررسی تغییرات جمعیت

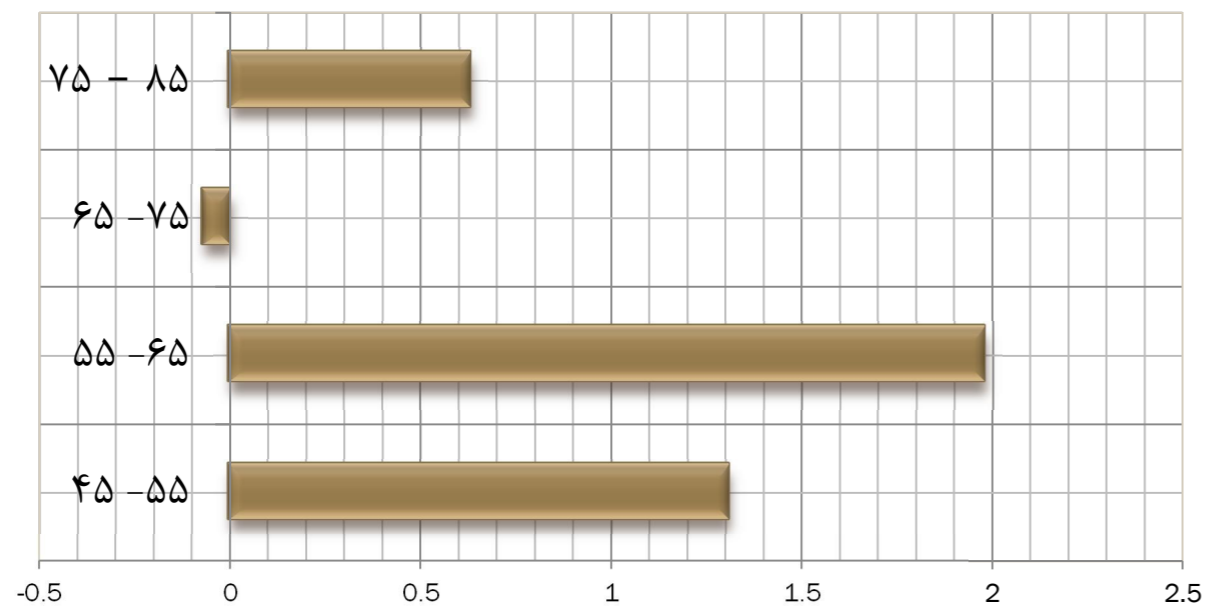
۱- مرگ و میر و میزان موالید

در طول سال ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۴ تعداد متولدین روستا ۱۱ نفر و میزان مرگ و میر ۵ نفر بوده است. براین اساس میزان مرگ و میر عمومی ۷ در هزار و میزان باروری عمومی ۱۶ در هزار بوده است که بیانگر فزونی زاد و ولد بر میزان مرگ و میر می باشد و نسبت موازنه زاد و ولد به مرگ و میر ۷ در هزار است. این آمار براساس آمارخانه بهداشت میباشد.

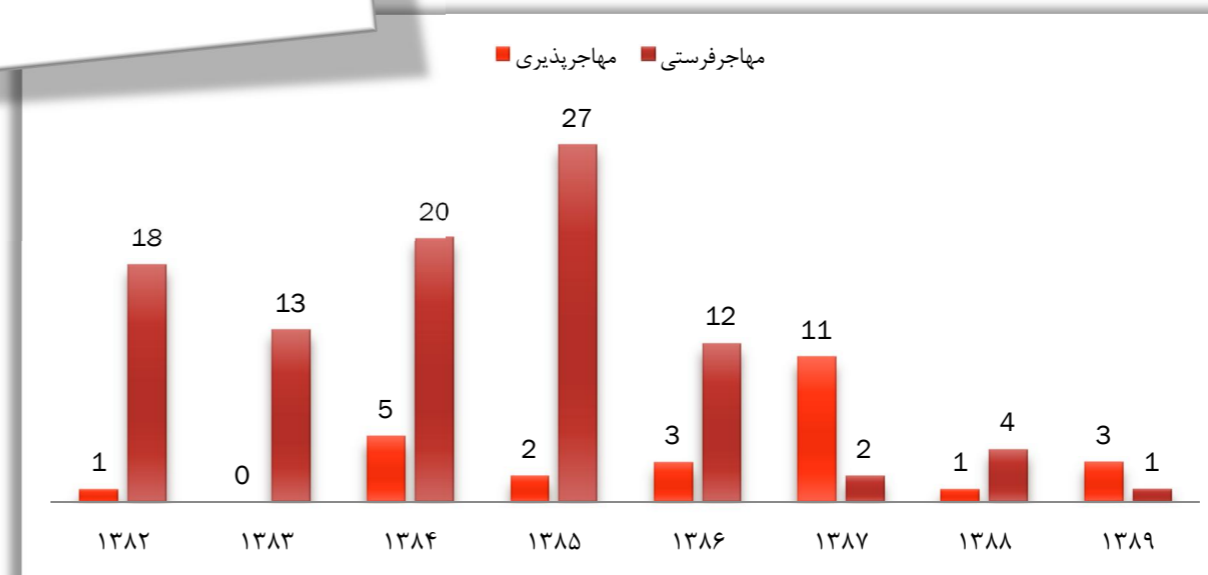
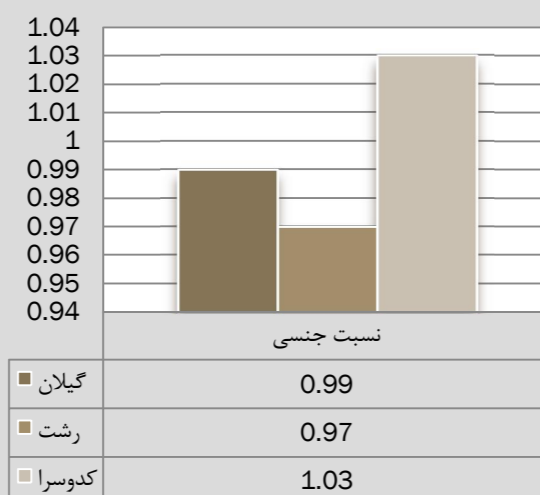
۲- مهاجر پذیری و مهاجرت فرستی

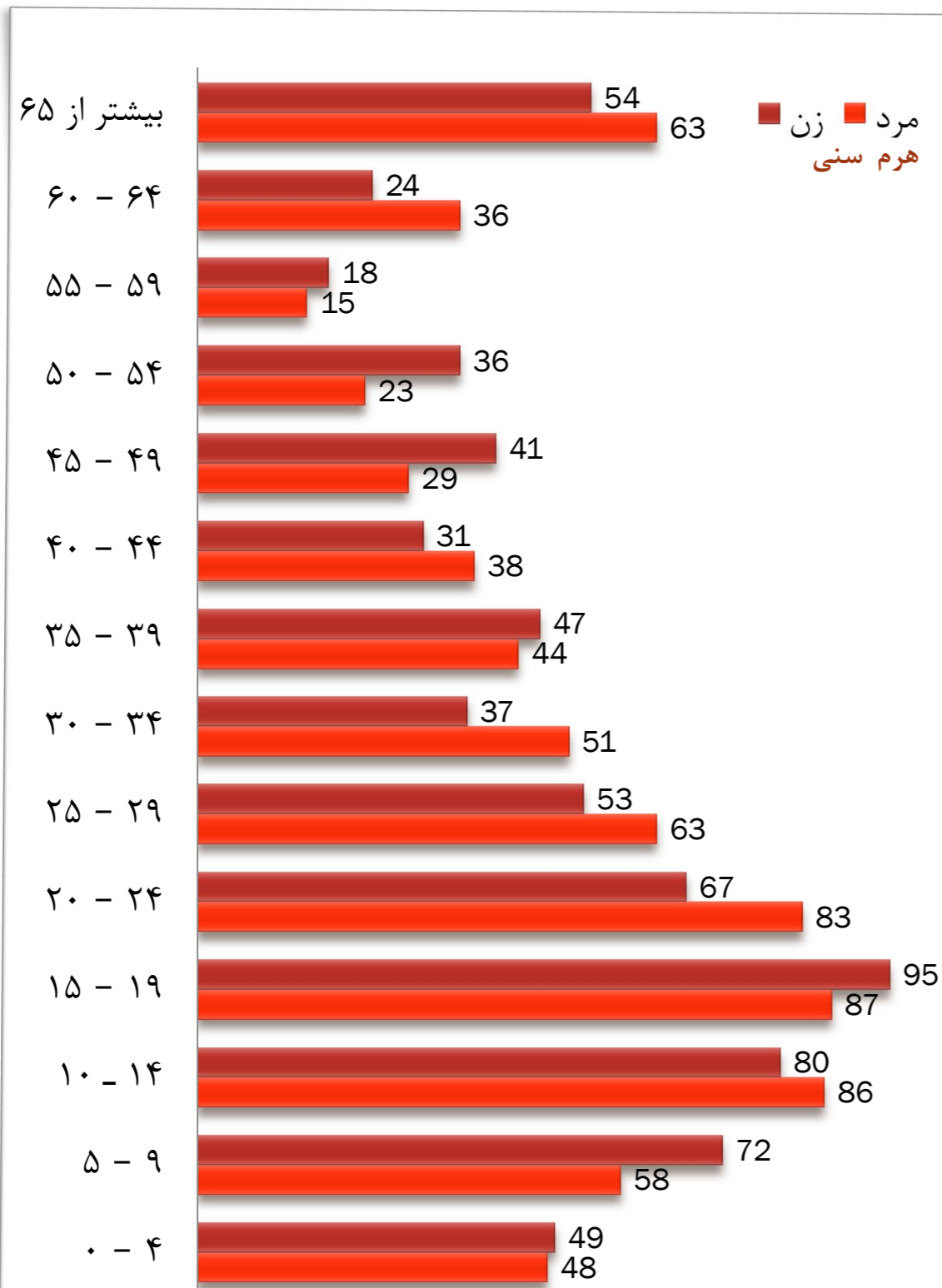
، با اتکا به نتایج آمار خانه بهداشت در طول سال ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ تعداد ۵ نفر از روستا خارج و در مقابل ۴ نفر به روستا وارد شده اند. با بررسی میزان مهاجرین و نسبت جنسی آن در طی سالیان متوالی روستای کد. سرا مهاجر فرست است.

درصد نرخ رشد جمعیت روستای کدوسرا

مقایسه نسبت جنسی

نسبت جنسی	زن	مرد	گروه‌های سنی
۹۸	۴۹	۴۸	۰ - ۴
۸۱	۷۲	۵۸	۵ - ۹
۱۰۸	۸۰	۸۶	۱۰ - ۱۴
۹۲	۹۵	۸۷	۱۵ - ۱۹
۱۲۴	۶۷	۸۳	۲۰ - ۲۴
۱۱۹	۵۳	۶۳	۲۵ - ۲۹
۱۳۸	۳۷	۵۱	۳۰ - ۳۴
۹۴	۴۷	۴۴	۳۵ - ۳۹
۱۲۳	۳۱	۳۸	۴۰ - ۴۴
۷۱	۴۱	۲۹	۴۵ - ۴۹
۶۴	۳۶	۲۳	۵۰ - ۵۴
۸۳	۱۸	۱۵	۵۵ - ۵۹
۱۵۰	۲۴	۳۶	۶۰ - ۶۴
۱۱۷	۵۴	۶۳	بیشتر از ۶۵
۱۰۳	۷۰۴	۷۲۴	جمع

ساختار سنی و جنسی

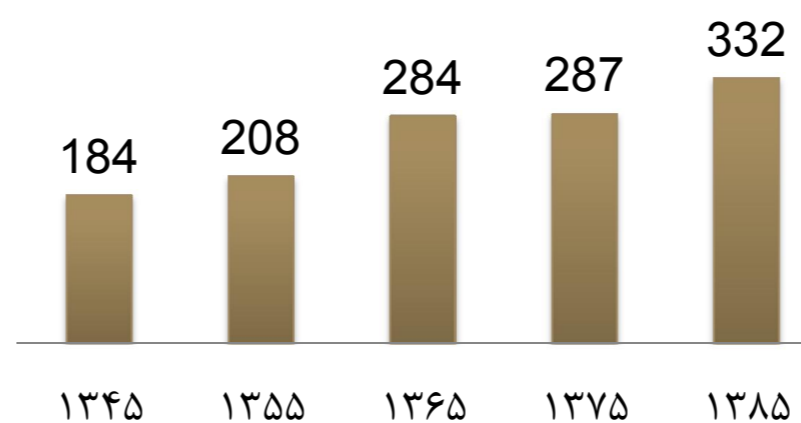
در بررسی ساختمان سنی جمعیت روستای کدو سرا موارد زیر را استخراج نمودیم

- در طبقه سوم تا چهارم یعنی از سن ۱۹ تا ۲۵ سالگی با افزایش جمعیت روبه رو هستیم. بیشترین تعداد جمعیت روستا در این چند طبقه قرار گرفته اند. این تعداد جمعیت نشان می دهد که در دهه ۶۰ تولد در این روستا بالا بوده است.
- از طبقه هفتم یعنی از سن ۲۹ سال به بالا جمعیت در گروه های مختلف سنی آرام آرام کاهش یافته و این کاهش جمعیت تا انتهای طبقات ادامه دارد.
- مهاجرت و مرگ و میر های دهه های قبل باعث شده است تا در طبقات هفتم به بعد تمرکز جمعیت را شاهد نباشیم.
- در مجموع جمعیت روستا جمعیتی جوان می باشد.

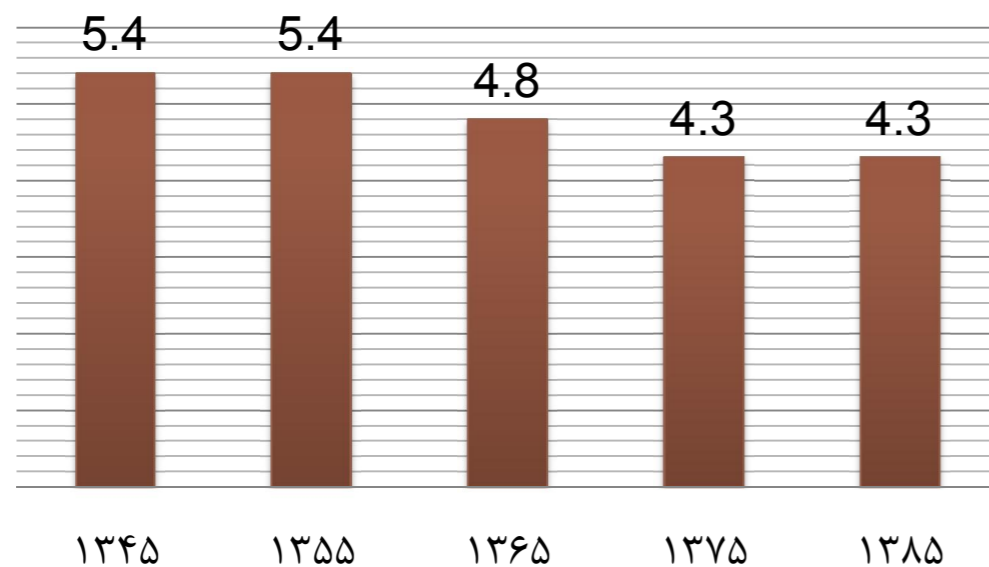
بررسی خانوار

بعد خانوار روستا ، مناطق روستایی شهرستان استان همواره در حال کاهش میباشد و این امر نشان میدهد که خانوار های گسترده در حال تبدیل شدن به خانوار های هسته ای میباشند .

تعداد خانوار روستای کدوسرا

بعد خانوار روستای کدوسرا

بررسی روند رشد جمعیت

جمعیت بررسی تحولات و خانوار جمعیتی روستا در طول چهار دهه گذشته بیانگر این است که از سال ۱۳۴۵ تا سال ۱۳۸۵ جمعیت روستا روند افزایشی داشته است

بر این اساس با توجه به فرضیه های مختلف پیش بینی جمعیت ، میتوان بر اساس ۳ فرض اصلی ، جمعیت آینده و روند رشد آن را پیش بینی کرد .

نرخ رشد جمعیت روستا در سالهای آتی بین ۱.۲ تا ۱.۸ و جمعیت آن بین ۱۴۶۱ و ۱۴۹۷ نفر خواهد بود .

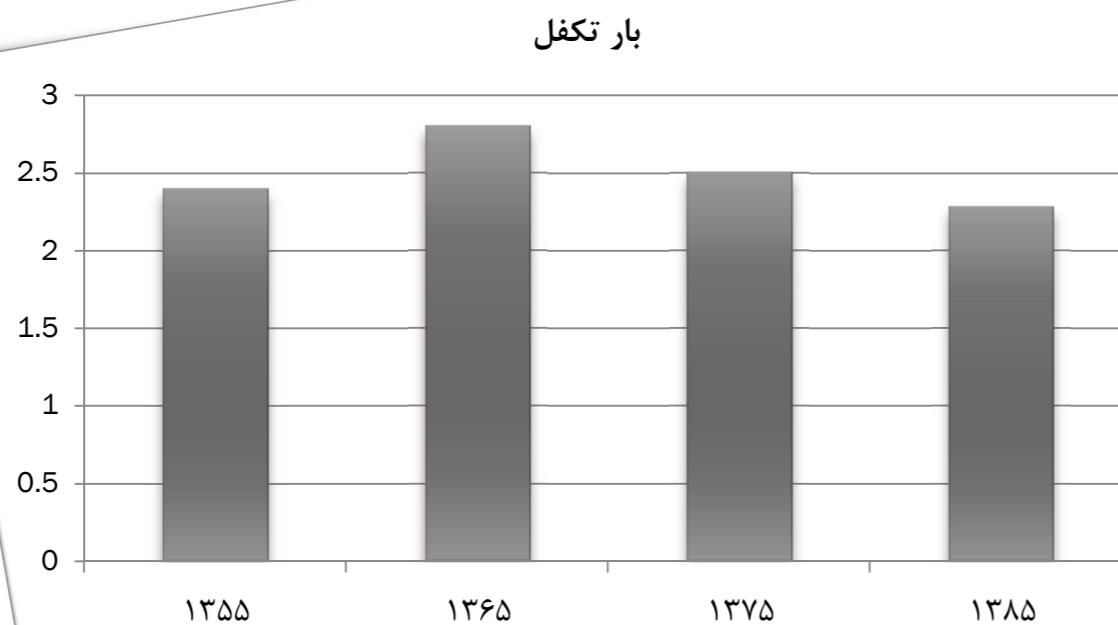
پیش بینی جمعیت روستای تا سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۶ بر اساس فرض مختلف

فروض مختلف پیش بینی جمعیت	جمعیت سال ۱۳۸۵	نرخ رشد پیش بینی	جمعیت پیش بینی شده تا سال ۱۳۹۱	جمعیت پیش بینی شده تا سال ۱۳۹۶
فرض اول روند افزایش ۱۰ ساله	۱۴۳۷	۱.۲	۱۴۶۱	۱۵۵۵
فرض دوم روند افزایش ۴۰ ساله	۱۴۳۷	۱.۸	۱۴۹۷	۱۶۶۶
فرض سوم روند افزایش یکساله طبیعی جمعیت	۱۴۳۷	۱.۵	۱۴۷۶	۱۵۹۱
فرض چهارم روند افزایش ۳۰ ساله	۱۴۳۷	۱.۶	۱۴۸۸	۱۶۳۱

بررسی بعد اقتصادی جمعیت

بر اساس اظهار نظر کارشناسان کنفرانس بین المللی آمار شاخص جمعیتی سن فعال از ۱۵ سالگی شروع و به ۶۴ سال ختم می شود. در سال ۱۳۸۹ بر اساس آمار مستخرجه از خانه بهداشت و آمار سرشماری رسمی این جمعیت به شرح زیر آمده است.

نمودار درصد شاغلین در سال ۱۳۸۹

بار تکفل	بیکار		شاغلین		جمعیت فعال اقتصادی (شاغل و بیکار)		جمعیت فعال غیر اقتصادی		جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر		سال
	درصد	تعداد (نفر)	درصد	تعداد (نفر)	درصد	تعداد (نفر)	درصد	تعداد (نفر)	درصد	تعداد (نفر)	
۲/۴۴	۵/۵۳	۲۰	۸۹/۴۷	۲۷۰	۳۲/۴۸	۲۹۰	۸۰/۶۸	۸۷۲	۹۲/۱۴	۹۳۹	سرشماری ۱۳۸۵
۲/۲۸	۴/۷۳	۱۵	۹۲/۳۷	۲۷۹	۳۲/۹۹	۲۹۴	۷۹/۷۶	۸۶۹	۹۰/۱۴	۹۳۰	۱۳۸۹

آموزش و سواد

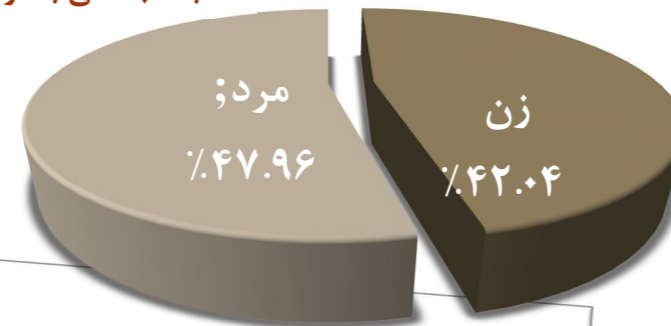
بررسی مسایل آموزشی در برنامه ریزی آینده جهت ارتقای اجتماعی ، فرهنگی و اقتصادی روستا بسیار تاثیر گذار است .

کدوسرا دارای ۱ واحد دبستان و ۱ واحد مدرسه راهنمایی است. این واحدهای آموزشی در مرکز شرقی روستا استقرار دارد.

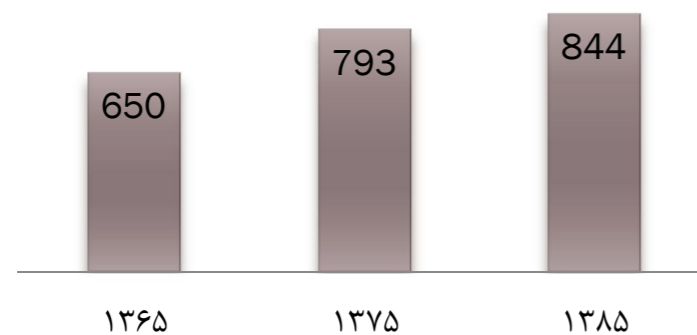
- مقطع ابتدایی: دانش آموزان در این مقطع به مدرسه ابتدایی مرمت شده در داخل روستا می روند .
- در مقطع راهنمایی پسران و دختران این روستا به مدارس ویشکانک و سروندان مراجعه می کنند و در مقطع دبیرستان پسران به ویشکانک و دختران به سنگر می روند.

با استناد به آمارهای اخذ شده از خانه بهداشت روستا و بررسی گروههای سنی این روستا و با توجه به آستانه جمعیتی جمعیت لازم تعلیم (۱۸ - ۷ سال)، به ترتیب ۳۸، ۲۷ و ۵۸ نفر می باشند که می بایستی در مقاطع ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان تحصیل می کردند. در حالیکه بر اساس آمار اخذ شده از مدرسه روستا و خانه بهداشت محترم مندرج در جدول زیر از مجموع ۱۲۳ نفر جمعیت لازم تعلیم فقط ۱۲۰ نفر مشغول به تحصیل هستند.

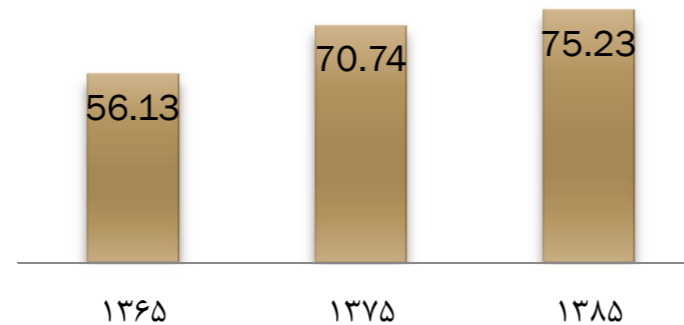
نسبت جنسی باسوادا ۱۳۸۵

تعداد باسواد

درصد باسواد

مقطع				دبستان				راهنمایی				دبیرستان			
وضعیت تحصیل				محصل		لازم التعليم		محصل		لازم التعليم		محصل		لازم التعليم	
جنس				پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر	پسر	دختر
تعداد				۲۱	۱۷	۲۱	۱۷	۱۳	۱۲	۱۳	۱۴	۱۳	۱۴	۱۹	۱۴
جمع				۳۸		۳۸		۲۵		۲۷		۳۳		۵۸	
نرخ پوشش تحصیلی				۱۰۰/۵۳				۹۲/۵۹				۶۵/۵۱			
نرخ اشتغال به تحصیل				۱۷/۲۵											

مقدمه ای بر اقتصاد روستایی

اقتصاد روستایی، معمولاً مسایل اقتصادی را در محدوده جغرافیایی روستا، مطرح می نماید. به عبارت دیگر اقتصاد روستایی عبارت است از کلیه فعالیتهای فردی و اجتماعی که در محیط روستا به منظور گذران زندگی و تأمین رفاه مادی روستاییان یا مازاد تولید به وقوع می پیوندد. بدیهی است که به منظور تحقق یافتن معیشت و رفاه مادی روستاییان قوانینی ضرورت می یابد که نشان دهنده شیوه تولید، توزیع و مصرف در حد مطلوب و بهینه باشد.

هر فعالیتی که در محیط روستا، به منظور تأمین رفاه و گذران زندگی روستاییان یا مازاد تولید به وقوع بپیوندد تمام و یا قسمتی از اقتصاد روستایی را تشکیل می دهد.

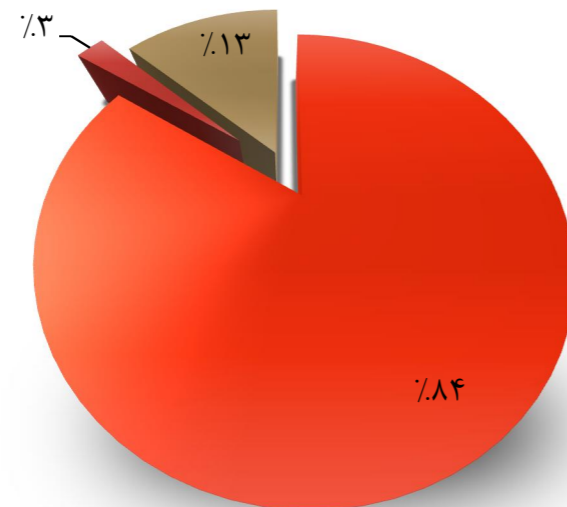
طبیعی است که در ایران به علت تنوع محیط های روستایی و تفاوت در توانهای محیطی، فعالیت های اقتصادی روستاها یکسان نمی باشد و اغلب از روستایی به روستای دیگر تفاوت می پذیرد. اصلی ترین علت آن نیز به این بر می گردد که اقتصاد روستا بیش از هر چیز وابسته به زمین است. به طور کلی فعالیت های اقتصادی روستاها در سه محور اصلی کشاورزی، صنعت و خدمات قرار دارد و صورت گسترده آن به شکل زیر است:

- کشاورزی: زراعت، باغداری، بهره برداری از جنگل ها و علفزارها، دامداری، صید و شکار
- صنایع: صنایع روستایی، صنایع دستی
- خدمات : فروشندگی، حمل و نقل، اداری و...

اقتصاد نظام روستایی استان گیلان بر پایه فعالیت های کشاورزی و دامی و فعالیت های مرتبط بدان شکل گرفته است که پیوند تنگاتنگی با زمین و آب دارد. در کنار فعال ییت های کشاورزی و دامی، بخش های دیگر اقتصادی چون صنعت و معدن و خدمات کم و بیش رونق دارد. ولی آنچه مهم است این است که این فعالیت ها در درجه اهمیت ثانویه قرار دارند و نقش آفرینی آنها در اقتصاد روستایی بسیار محدود می باشد. با این حال نباید این نکته را مورد غفلت قرار داد که در پاره ای از روستا های بخش ساحلی و کوهستانی از جمله در رودبار فعالیت های خدماتی و معدنی نقش دارند ولی سهم این روستا ها نسبت به کل روستا های استان بسیار محدود می باشد

شاغلین بخش های مختلف اقتصادی کدو سرا در سال ۱۳۸۵

خدمات ■ صنعت ■ کشاورزی

اقتصاد کدو سرا

جلگه وسیع مرکزی استان گیلان که شهرستان رشت قسمت عمده ای از آن را شامل می‌گردد، از پتانسیل‌های بسیار مناسب برای کشاورزی برخوردار می‌باشد. از این رو اقتصاد غالب ساکنینی روستای کدو سرا بر پایه کشاورزی خصوصاً کشت برنج است.

زراعت

زمین‌های مستعد کشاورزی این روستا، امکان بسیار مناسبی برای زراعت برنج فراهم نموده است. در سال ۱۳۸۹ مییزان سطح زیر کشت برنج در روستای کدو سرا، ۶۲۰۰۰ هکتار بوده که مقدار ۳۱۹۹۰ تن شلتوک با عملکرد ۵ تن تولید داشته است.

محصولات دیگر شامل توتون، پیاز، سیب زمینی، حبوبات و ... است. بعد از برنج نباتات علوفه ای با ۶.۳ درصد سطح زیر کشت و ۱۵.۵٪ تولید کل در رتبه اول محصولات قرار گرفته است. سیب زمینی با ۱۰ هکتار در مقام آخر محصولات دیم حای گرفته است.

باغداری

هر کس برای تامین نیاز خود و نه برای فروش، در کنار مار کشت برنج به پرورش مرکباتی همچون نارنج، پرتغال و نارنگی مشغول است.

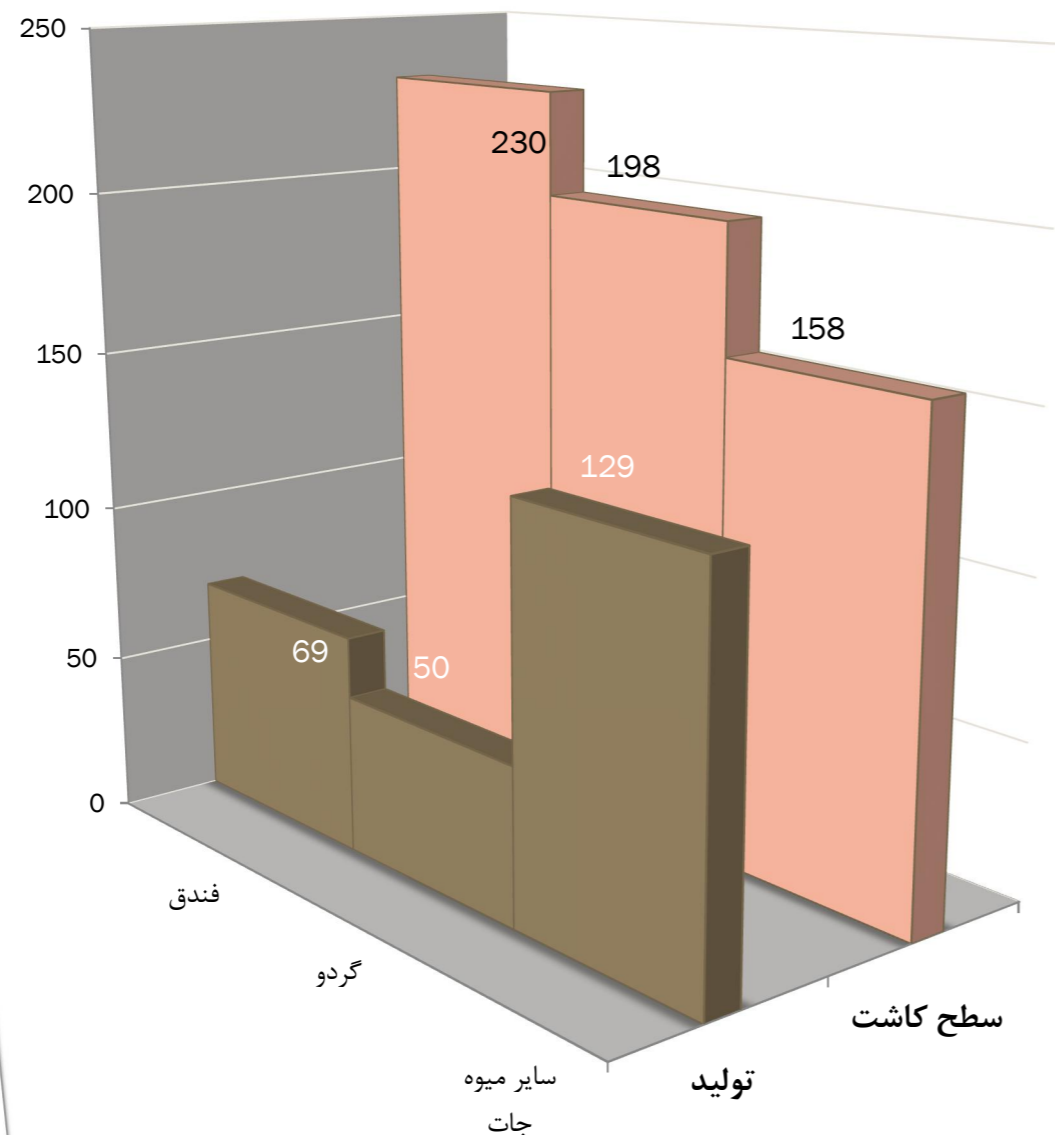
پرورش طیور خانگی و فعالیت‌های مرغداری

پرورش انواع ماکیان که شامل مرغ، خروس، غاز و بوقلمون می‌باشد یکی از فعالیت‌های رایج اقتصادی خانگی در روستاست و به عنوان فعالیتی همه گیر در سطح روستاست.

پرورش دام

پرورش دام به صورت سنتی و نیمه صنعتی در روستا رواج دارد، براساس آمار و اطلاعات محلی تعداد ۲۰۰ راس دام‌های بزرگ در روستا وجود دارد.

تولید محصولات باغی ۱۳۸۹

فعالیت های کشاورزی و دامداری

نوغانداری

در حدود ۱۰ سال گذشته و قبل از آن ، نوغانداری و پرورش کرم ابریشم ، یکی از فعالیت های رایج در روستا بوده است ... اما امروزه به دلیل پاره ای از مشکلات اقتصادی ، دیگر نوغانداری رایج نیست . و به جای آن به فعالیت هایی نظیر پرورش ماهی روی آورده اند .

پرورش ماهی

۲ استخر بزرگ پرورش ماهی حدود ۲ هکتار در کدو سرا وجود دارد . همچنین تعدادی استخر کوچکتر هم وجود دارد .

ساکنین روستای کدو سرا در ابتدا یک مکان مناسبی در داخل زمین خود انتخاب می کنند و آن را خاک برداری می کنند و برای کشت ماهی آماده می سازند . و آن گودال را از آب پر می کنند . . در این استخر ها ۴ نوع ماهی کشت میشوند : **آمور ، کپور ، فتوافاک بیکت**

در ابتدای سال ، بچه ماهی ها (تخم) را به داخل آب میریزند و در ماه های اولیه که ماهی ها کوچک هستند نیاز به نگر داری فراوان دارند . برای تامین اکسیژن آب ، آب چاه را به داخل آن پمپ می کنند .

برای تامین مواد معدنی مورد نیاز ماهی ها ، کود حیوانی را به آب اضافه می کنند

در کناره های استخر گیاه شبدر و برسین کشت میشود که غذای ماهی آمور است . کاه و دیگر سبزیجات نیز برای تغذیه این ماهی استفاده میشود . زیرا این ماهی گیاه خوار است . سبوس برنج و آرد گندم برای تزیین ماهی ها استفاده میشود .

برداشت ماهی ها ، هر سال یکبار میباشد و حدود محصول ۱۰ تن ماهی میباشد .

برای ضد عفونی کردن ، در هر هکتار ، ۶۰۰ کیلو بلور نمک به منظور ضد عفونی کردن و طعم گوشت ماهی و جلوگیری از قارچ استفاده میشود .

پرورش طیور (مرغ)

دام داری

۱ - پرورش خانگی در هر خانه حدود ۱۰ تا ۱۵ عدد مرغ و خروس برای مصارف خانگی (استفاده از تخم و گوشت) نگه داری میشود . که به آنها مرغ محلی میگویند .

۲ - برای فروش به بازار برای این منظور ابتدا مکانی مشابه تلمبار در فضای سایت خانه ایجاد میکنند مرغ مادر و تعداد ۱۰۰ الی ۲۰۰ جوجه (بستگی به سطح اقتصادی خانوار دارد) را به مدت ۴۰ الی ۴۵ روز در آنجا نگه داری میکنند . و در ابتدا که جوجه ها کوچکتر هستند ، با استفاده از چراغ نفتی فضا را گرم میکنند . که نمیرند هم اکنون به علت وضعیت یارانه ها و گران شدن نفت و بنزین ، پرورش مرغ بسیار گران تمام شده و چند ماه است که دیگر این کار صورت نمی پذیرد .

در کدو سرا پرورش و نگه داری گوسپند و بز رایج نیست و اکثرا گاو نگه داری میکنند . به غیر از گاو های معمولی که برای مصارف خانگی شیر و گوشت استفاده میشود ، ، نژاد خاصی از گاه به نام ورزا (گاو نر جنگی) نیز پرورش داده میشود و اکثر خانوار ها ، حدود ۲ تا ۴ راس گاو جنگی دارند که بعضی از آنها ، گاو ها را به مسابقه میفرستند و بعضی دیگر ، آنها را بزرگ کرده و بعد از ۲ - ۳ سال میفروشند .

این شرط بندی ها مبالغ بالایی دارد و گاهی به ۲ تا ۳ میلیون ریال هم میرسند. و رزاهای جنگی که بسیار بزرگ هستند و معمولاً برنده میشوند به مبالغ بالایی حدود ۶ تا ۸ میلیون فروخته میشوند.

مشاغل خدماتی

آرایش مردانه

قهوه خانه

تعمیر موتورآلات کشاورزی

بغالی

پست

آرایش زنانه

تعمیر اتومبیل (باتری سازی)

صنعت

چوب بری

در روستای کدو سرا ، جنگل های کوچکی از درختان صنوبر و توسکا وجود دارد

و در نتیجه آن صنایع چوب بری به وجود آمده است .

از چوب درخت صنوبر برای سر بندی سقف شیبدار ساختمانها و مصارف صنعتی استفاده میشود .

که در طول ماه های سال تعدادی کارگر (۸ الی ۱۰ کارگر که از اهالی روستا هستند)

این درختان را قطع میکنند و چوبهای برش خورده را در داخل کارگاه چوب بری

برش میزنند .

از وسط چوب برای تخته و از کناره های ساقه برای جعبه استفاده میکنند .

معدن شن و ماسه و کاگاہ بلوک زنی

وجود بستر رودخانه های سفید رود و نورود (که از میان روستا میگذرد) باعث ایجاد معدن شن و ماسه در بستر این رودخانه ها شده است .

همچنین کارگاه های بلوک زنی در سطح این روستا شده است . تعداد ۲ کارگاه در این روستا موجود است .

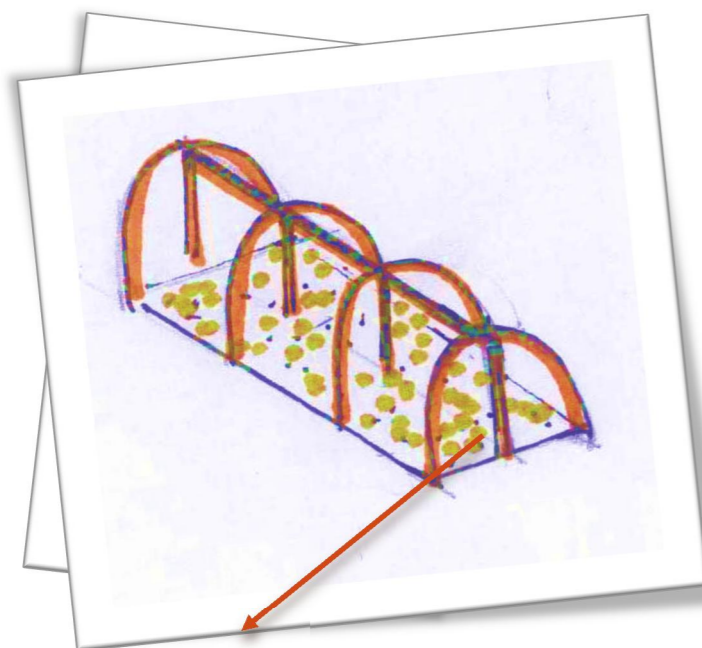
در طول سال تعدادی از اهالی روستا ، در معدن شن و ماسه و کارگاه بلوک زنی ، مشغول به کارند .

کشت برنج

در ابتدا ی کار ، کشاورزان قسمتی از زمین را برای ایجاد خزانه برنج آماده می کنند که در اصطلاح محلی به آن تیمجاخال (Timja Khal) می گویند . زمان انجام این کار معمولاً اواخر زمستان و یا اوایل بهار است . در هفته اول اردیبهشت تخم شالی که محلی ها به آن تخم جو می گویند را خیس می کنند و هر روز با آب نیمه گرم خیس می کنند. و آن را با پتوو کلش گرم نگه می دارند تا زودتر جوانه بزند البته قبل از آن خزانه برنج را بصورت زیر آماده می کنند . خزانه را از نی و نایلون (پلاستیک) می سازند . دو نوع نی برای ساخت آن بکار می رود شیرین لَله (Laleh) که شکننده است و آزا لَله (Aza Laleh) که انعطاف پذیرتر است . و جدیداً برای آسانی کار از میله گرد نازک استفاده می کنند. تخم خیس خورده را ابتدا در محل می ریزند سپس بر روی این سازه ای که با نی ایجاد کرده اند پلاستیک می کشند تا از شرایط نامساعد جوی در امان باشد البته بخشی از پلاستیک را باز می گذارند تا بخارات حاصل تخم شالی را خراب نکنند . (وقتی که سبز شد) در حین آماده شدن نشا در خزانه ، کشاورزان به مرز گیری زمین و شخم زدن دوباره می پردازند . چند روز مانده به نشا آنها زمین را به وسیله تیلر و ابزاری به نام لت (Lat) صاف می کنند مرحله بعدی آماده سازی زمین توسط افرادی و به کمک وسیله ای به نام دمرده (Damardeh) صورت می گیرد . یک روز یا دو روز پس از دمرده زدن نشا می کنند . پس از نشا کردن ۱۵ یا ۲۰ روز زمین فط مورد سرکشی روزانه قرار می گیرد . سپس خانم ها زمین را وجین می کنند . یک هفته بعد کود می زنند و حدود ۲ یا ۳ هفته بعد وجین دوم یا به اصطلاح محلی ها (دوباره) می زنند البته اگر زمین خراب باشد . در هنگام نشا زن ها معمولاً در قسمتی از زمین مقداری زیا د نشا قرار می دهند که در هنگام وجین دوم یا دوباره از آن استفاده می کنند . از اواخر تیر کم کم وجین دور مرزها شروع می شود و علف های هرز (سگ واش) را جمع می کنند و این کار مدت زیادی ادامه می یابد در همین زمان زمین را سمپاشی می کنند تا از کرمهای ساقه خوار در امان باشد . در اواسط مرداد به علت کم آبی معمولاً کشاورزان مجبور به سرکشی بیشتر به زمین و یا حتی شب خوابیدن بر

سر زمین برای آبرسانی می شوند و بعضی نیز به کمک چاه های نیمه عمیق خود آب مورد نیاز را تأمین می کنند از اوایل شهریور معمولاً ۹۰ الی ۱۰۰ روز پس از نشا بریدن و جمع آوری برنج آغاز می شود . هنگام بریدن ساقه های برنج را تبدیل به دسته ای کوچک می کنند که در دست و مشت فرد قرار می گیرد که به اصطلاح محلی به آن مشته (Moshteh) می گویند به هنگام جمع آوری برنج دسته های بزرگتری درست می کنند که تقریباً ۲۰ مشته (Moshteh) در آن قرار می گیرد که به آن درز (Darz) می گویند . ساقه های برنج در مشته توسط یک ساقه برنج بسته می شوند اما ریسمانی که مشته ها را در درز برنج کنار یکدیگر قرار می دهد وریس یا همان ریسمانی است که از ساقه برنج می بافند . سپس درزهای برنج را از قسمت های مختلف زمین جمع آوری کرده برخی برنج را در سر زمین خرمن کرده و از همان جا به شالیکوبی انتقال می دهند تا هر چه سریعتر به پول آن دست پیدا کنند . اما قدیمی ها معمولاً درزهای برنج را به خانه بره و در کندوج (Kanduj) انبار می کنند . زیرا آنها اعتقاد دارند که بخارات حاصله از برنج که در کندوج حاصل می شود باعث می شود برنجی که بعداً تولید شود خوش طعم تر و خوش پخت تر شود . این افراد نیز پس از خرمن دانه ها را به شالیکوبی انتقال می دهند . کلش که از خرمن برجای می ماند معمولاً یا خانواده ها برای مصارف دام خود مصرف می کنند یا اگر هم دام ندارند از آن در لانه مرغ استفاده می کنند و یا از گیل های نرسیده را در آن می گذارند تا بپزد و یامی فروشند. معمولاً در هنگام خرمن فرد ساقه های برنجی که از کلش سخت و ضخیم تر است را برای بافتن ریسمان (وریس) سال بعد خود انتخاب می کند همچنین مردم پس از برآورد کلش مورد نیاز بقیه آن را به گالش ها (Galesh) می فروشند گالش ها معمولاً از قسمت کوهستانی می آیند و کلش را برای غذای زمستانی دام های خود می خردند . پس از بریدن برنج قسمتی از ساقه برنج که در زمین باقی می ماند که به آن اشکل (Ashkal) می گویند یا آن را آتش می زنند یا خودش پوسیده می شود و تبدیل به کود می شود .

شکت

تیمجاخال

دمرده

تقویم فعالیت های کاری روستا

با توجه به تقویم کاری و با استناد به گفته های اهالی میتوان گفت که ساخت خانه ها در ماههای پر فعالیت سال بیشتر توسط معماران و بناهای روستا صورت میگیرد و صاحب خانه هم تا حدودی به معمار کمک میکند. با توجه به این که ماههای پر فعالیت، از نظر آب و هوایی و آسانی کار برای فعالیت های معماری و خانه سازی مناسب تر است، بیشتر بنا ها اینگونه و در این روزها ساخته میشود. اما اگر کسی بخواهد در ماههای کم کاری مثل آبان و آذر و دی و بهمن خانه بسازد، بیشتر کارهای خانه سازی را خودش به عهده میگیرد و کمتر از دیگران کمک میگیرد

ماه	دو هفته اول	دو هفته دوم
فروردین	عید نوروز	مراسم گوسفندان شوران پشم چینی گوسفندان
اردیبهشت	شخم زدن زمین (تم بیجار) - ریخت تخم ماهی در آب	درست کردن خزانہ - غذا دهی ماهی
خرداد	آغاز نشا کردن برنج - ریخت کود حیوانی در آب	سم پاشی ، آبیاری و نگهداری زمین
تیر	آبیاری زمین - هوا دهی استخر	آبیاری زمین
مرداد	آبیاری زمین - ضد عفونی کردن ماهی ها با نمک	درو کردن برنج
شهریور	درو کردن برنج - برداشت ماهی ها	فروش برنج به برنج کوبی - خالی کردن استخر آب ماهی
مهر	کاشت دوم (کاشت باقالا ، لوبیا ، نخود ، شبدر)	آبیاری و نگه داری
آبان	آبیاری و نگه داری	برداشت باقالا ، نخود و غیره
آذر	برداشت	بیکار
دی	آغاز کارهای موقتی (رانندگی ، معدن ، بلوک زنی)	کارهای موقتی (رانندگی ، معدن ، بلوک زنی)
بهمن	کارهای موقتی (رانندگی ، معدن ، بلوک زنی)	کارهای موقتی (رانندگی ، معدن ، بلوک زنی)
اسپند	کارهای موقتی (رانندگی ، معدن ، بلوک زنی)	کارهای موقتی (رانندگی ، معدن ، بلوک زنی)

تا ثیر عملکرد ها و فعالیت ها بر فضا ها ی معماری خانه ها

کشاورزی و دامداری ، شغل اصلی مردم روستا ست و تاثیر آن را در معماری خانه های کدو سرا مشهود است . تمامی خانه های روستا،باغی هر چند کوچک و برای مصرف خانوار در سایت خود دارند.این باغ شامل سبزیجات، ترب و غیره است . در محوطه حیاط خانه های کدو سرا فضاهایی مانند طویله ، مرغداری و انبار در نظر گرفته شود .. این کار به این خاطر است که مشاغلی مانند کشاورزی و باغداری و دامداری موجب نیاز به این فضا ها در هر خانه هستند . هم اکنون تعداد کمتری از جمعیت روستا نسبت به گذشته به کار دامداری اشتغال دارند بنابر این الزام وجود طویله در سایت خانه های روستای کدو سرا کمتر از گذشته محسوس است ... در برخی از خانه های جدید و تازه ساخت .. به کل از طویله خبری نیست .

اکثر مردم روستا از نظر مالی و داراییهای ارضی و دامی در سطح برابرند و در نتیجه می توان گفت خانه های روستا از نظر فضای تحت اشغال و فرم کلی و فضاهای داخلی،مشابه اند.این موضوع را میتوان در بافت روستا دید
اکثر مردم روستای کدو سرا در زملنهای گذشته در خانه خود نان می پختند و در خانه های قدیمی فضایی برای این کار وجود داشت که شامل تنور میشد ،در حال برای پختن نان به نانوایی مراجعه میکنند و در خانه های امروزی فضا یخت نان و تنور وجود ندارد .

فضا ها

- **مرغداری :** محلی برای نگهداری از پرندگان
- **طویله :**مکانی برای نگهداری از دامها در فصول سرد سال می باشد که در فصول گرم این دامهادر ییلاق نگهدری می شوند.
- **انبار(کوتی):** محلی برای ذخیره کردن محصولات بعد از برداشت برنج می باشد .
- **ایوان:** و همچنین مکانی برای زندگی در فصول گرم می باشد.
- **سایت خانه ها:**در هنگام تهیه بذر و برپایی خزانه ها به محل مناسبی نیاز است که تحت نظر کشاورزان باشد ، بهترین مکان سایت خانه می باشد.